

Келісілді
Қарағанды облысы
білім басқармасының
«Приозерск қаласының
білім бөлімінің» мемлекеттік
мекемесінің басшысы

«» Г.Касымова
2021 жыл

Бекітемін
Қарағанды облысы
білім басқармасының
Приозерск қаласы
білім бөлімінің

«Батақай» бөбекжайы»
КМҚК директорының м.у.а.
«» Д.И.Исиркова
2021 жыл

Әлеуметтік-педагогикалық жобасы «Әжемнің ертегісі»

2023-2024 оқу жыл

Жобаның атауы	«ӘЖЕМНІҢ ЕРТЕГІСІ»
Әзірлеу үшін негіздеме	Қарағанды облысы білім басқармасы басшысының тапсырмасы
Идея авторы	«Қарағанды облысының білім беруді дамыту оқу-әдістемелік орталығы» КМҚ
Жобаны әзірлеушісі	Ж.С.Косбармакова, Ж.К. Шалтиева, А.Ч.Месерова, Қ.О.Кузенбаева. «Қарағанды облысының білім беруді дамыту оқу-әдістемелік орталығының әдіскері
Жоба қатысушылары	Қарағанды облысы білім басқармасының Приозерск қаласы білім бөлімінің «Балақай» бөбекжайы КМҚК
Жобаның мақсаты	Қазақ халық ертегілерін пайдалану арқылы балаларды туған өлкенің, мемлекетінің мәдениетімен таныстыру моделін әзірлеу
Міндеттері	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларды туған өлкенің мәдениетімен таныстыру бойынша бағдарлама-әдістемелік қамтамасыздығын сараптау. 2. Тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының, педагогтердің тілдік құзыреттіліктерін дамыту үшін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың сапасын басқару бойынша модель құру. 3. Балаларды туған өлкесінің дәстүрлі мәдениетіне баулу негізінде, барлық педагогикалық үрдістің қатысушылығын өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі түсінуге ықпал ететін, балаларға, ата-анаға және педагогтерге қарым-қатынастық әрекетке бағытталған, мектепке дейінгі балалардың зияткерлік және шығармашылық әлеуетін ашу. 4. Критериалды-диагностикалық ақпаратты әзірлеу.

Күтілетін нәтижелер

нәтижелер-әсерлер:

- тілдік құзыреттілікті дамытуға және сақтауға бағытталған балалардың рухани-адамгершілік тәрбиесі аясында педагогтер мен ата-аналардың кәсіби құзыреттілігін және біліктілігін арттыру;
- тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналары мен педагогтерінің тілдік құзыреттілігін дамыту үшін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың сапасын басқару моделін жасау және апробациялау;
- бала ертегілерге тұрақты қызығушылық танытады. Ол ертегі бейнелерінің мазмұнын дұрыс түсінеді, олардың мағынасын негіздей алады және өзінің жан дүниесімен өткізе алады. Көркем экспрессивтіліктің тілдік құралдарын түсіндіреді, шығарманы және оның бейнелерін толықтырады. Эмоционалды-эстетикалық көзқарас пен қиялдың жоғары белсенділігімен ерекшеленеді;
- балалар қысқа ертегі туындыларын ойнай қабылдап алады, кейіпкерлердің сөйлеу ерекшеліктерін жеткізу үшін интонациясын таба алады; әртүрлі ертегі кейіпкерлерінің бірдей эмоционалды жағдайын жеткізе алады. Экспрессивті қимылдарды табады және басқа кейіпкерлермен қарым-қатынас жасай алады. Декорациялар мен атрибуттарды құруда бастама жасайды, сонымен қатар экспрессивті бейнені және кеңістіктік органы ұйымдастыру үшін заттарды табады. нәтижелер-өнімдер:
- топтық үй-жайда бірнеше әмбебап орталықтарды қамтитын «Әжемнің ертегісі» ертегі-ойын кеңістігі құрылады: халық ертегісі орталығы, шағын кітапхана, театр-ойын

	<p>орталығы, этнографиялық шағын мұражай;</p> <ul style="list-style-type: none"> • критериалды-диагностикалық құралдарды жасау.
Іске асыру мерзімі	<p>1 кезең-дайындық кезеңі (қазан - желтоқсан 2021 ж)</p> <p>2 кезең – негізгі кезең (2022 жылғы қаңтар-2023 жылғы қаңтар)</p> <p>3 кезең-қорытынды кезең (ақпан-мамыр 2024ж)</p>
Қажетті құрал көздері	<p>Әдістемелік әдебиеттер Аудио-бейне жүйелері, компьютер, қолдау карталары, технологиялар және т. б.</p>
Нысаналы индикаторлар	<ul style="list-style-type: none"> • 90%-ға дейінгі балалардың тұрақты қарым қатынас дағдылары • 90% - ға дейінгі жобаны іске асыру тетіктерін қолдану саласындағы педагогтердің құзыреттілігі • 90% - ға дейін рухани-адамгершілік тәрбие мақсатына қол жеткізу үшін рухани және тілдік құндылықтарға баулу жөніндегі іс шаралармен қамтылған білім алушылардың үлесі • тілдік дамуға бағытталған жобаларға, акцияларға қатысатын педагог қызметкерлердің үлесі 90% - ға дейін • Білім беру ұйымының этномәдени білім беру ортасына тартылған ата-аналардың үлесі 80% - ға дейін
Болжалды өнімдер	<ol style="list-style-type: none"> 1. Әдістемелік құралдар мен ұсыныстар; 2. ғылыми-практикалық конференцияларға, дөңгелек үстелдерге, шеберлік сыныптарына қатысу; 3. презентациялар, бейнероликтер, сценарийлер, іс-шаралар, бейнефильм жасау, фотоальбом дайындау; 4. халық ертегісі орталығын, шағын кітапхананы, театр-ойынының орталығын, этнографиялық шағын музейді құру; 5. педагогтердің тәжірибесін жалпылау.

Жобаның нәтижелілігі мен тиімділігін бағалау жүйесі

1. Жоба орындаушыларының қызметін және өзара іс-қимылын жалпы үйлестіру;
2. жекелеген іс-шаралар бойынша іс-шаралар тізбесін және орындалу мерзімдерін, сондай-ақ жобаны іске асыру тетіктерін нақтылау туралы ұсыныстар дайындау;
3. жобаны іске асыруды ақпараттық сүйемелдеу;
4. жоба іс-шараларын іске асыру нәтижелерінің мониторингісі.

Өзектілігі

Барлық уақытта ертегі, позитивті тұлға аралық қатынастардың, әлеуметтік дағдылардың және мінез-құлық дағдыларының, сондай-ақ баланың ішкі әлемін анықтайтын адамгершілік қасиеттерінің дамуына ықпал етті. Сонымен қатар, ертегі баланы дамытуда әрдайым педагогтер мен ата-аналар үшін қол жетімді құралдардың бірі болып қала береді.

Ертегі, оның құрылымы, жақсылық пен жамандықтың айқын қарама қайшылығы, фантастикалық және моральдық мәні бойынша анықталған бейнелер, экспрессивті тіл, оқиғалар динамикасы, мектеп жасына дейінгі баланы түсінуге болатын ерекше себеп - салдарлық байланыстар мен құбылыстар - осының бәрі ертегіні балалар үшін ерекше қызықты етеді, баланың адамгершілік дені сау тұлғасын қалыптастырудың таптырмас құралы.

Бұл жобаның **тәжірибелік маңыздылығы** - ертегі бала өмірінің маңызды жетекшісі екендігіне негізделген. Мектепке дейінгі жастағы баланың өмірінде әлеуметтік – жеке дамуда терең өзгерістер болады. Бұл баланың қандай да бір түрде бейнеленген жағдайларға төтеп беруге, кейіпкерлердің іс-әрекеттеріне ақылмен қарап, олардың қуаныштары мен қайғыларынан немқұрайлықпен қарамауға үйретеді. Мұндай белсенділік баланың рухани өмірінің аясын кеңейтеді, оның ақыл-ойы мен адамгершілік дамуы үшін маңызы зор.

Осылайша, ертегі – баланың толық дамуы үшін қол жетімді құралдардың бірі болып табылады.

Өкінішке орай, бүгінгі таңда біздің балаларымыз әжелеріміз айтқан ертегілерді тыңдау арқылы емес, заманауи мультфильмдерде тәрбиеленуде. Ата-аналардың көпшілігінде баламен бірге отыруға және кітап оқуға уақыты жоқ. Балалар психологтары бұл балаларды тәрбиелеудегі ересектердің үлкен қателігі деп санайды.

Ата – әжелер тек қана «ата-анасының әке, шешесі ғана емес». Ол кісілермен немерелері қарым-қатынас жасауда ұрпақ жалғасын сезінуге мүмкіндік алады, үлкен өмірік тәжірибесін, сезінуге отбасы рухымен танысып, оның дәстүрлерін жалғастырады. Ата-әжелері тәрбиелеуге қатысатын балалар оқуда әлдеқайда сәтті, агрессияны сирек көрсететіні және жалпы «дұрыс» сипатқа ие екендігі бұрыннан байқалады. Сонымен, қарт адамдардың немерелерімен байланысын бағаламауға болмайды.

Өкінішке орай, патриархалды отбасының үшінші ұрпағы - өткеннен шыға алмаған отбасы деп ойлауға болады. Олай дегеніміз, мәдени дәстүрлерді сақтау жолдары ақпарат беру де өткенде қалып қойған. Отбасының дәстүрлерін ұрпақтан – ұрпаққа жеткізетін жоқтың қасы. Сонымен қатар ата-аналар бала өздерінің балалық шақта ойнаған ойындарды балаларымен ойнамайды, ертегі оқымайды. Осындай жағдайда біз ұрпақтардың бірлескен шығармашылығы арқылы байланыстырушы буын болуға тырыстық. Адамдар әңгімелермен алмасуға бейім. Тарих алмасу, өмірлік тәжірибе алмасу сияқты, адамдар арасындағы өзара әрекеттесудің табиғи түрі. Тиісінше, ертегі - бұл қарым - қатынас пен тәжірибенің табиғи түрі, жаңа ұрпақтарды тәрбиелеудің органикалық жүйесі.

Айта кету керек, әжелердің ертегілері - бұл адамның даналығы, тәжірибесі, адам санасы мен санасезімі жұмысының нәтижесі. Сондықтан ертегілерде адамның өмір бойы саналы және бейсаналық проблемалары көрсетілген, сонымен қатар осы мәселелерді шешу үрдісі көрсетілген. Шынында да, ертегі – бұл балаларды адамгершілік, эстетикалық тәрбиелеудің ежелгі құралдарының бірі. Олар ересек қоғамның болашақ мүшелерінің мінез құлық стереотиптерін қалыптастырады. Сондықтан біз балаларымыздың дамуы мен тәрбиесіндегі қазақ халық ертегілеріне біраз уақыт бөлуді шештік.

Осылайша, жобаның тандалған тақырыбының өзектілігі келесі тармақтарға байланысты:

- мектеп жасына дейінгі баланың жеке басының қалыптасуындағы халық ертегілерінің маңызы (сөйлеу, зияткерлік, адамгершілік, көркемдік, шығармашылық даму);
- жобаның белгіленген тақырыбының нашар өңделуі;
- көркем әдебиетпен таныстыру бойынша көркем сөйлеу мен міндеттердің төмен даму деңгейі.

Жобаның мазмұны келесі үрдістеріне негізделген:

1. Негізгі қағидат – әр баланың әлеуетті мүмкіндіктеріне және балалар арасындағы қабілеттерді, қызығушылықтарды, бейімділіктерді, оңтайлы қарым-қатынастарды қалыптастыруға бағытталған дамытушылық оқыту қағидаты.
2. Сөйлеу әрекетінің мотивациясын байыту үрдісі.
3. Көрнекілік үрдісі - "дидактиканың алтын ережесі" - негізгі ақпаратты бала көріп, сипап - сезіп және есту арқылы сіңіреді.
4. Жүйелілік пен дәйектілік үрдісі материалды ассимиляциялауды қамтиды белгілі бір тәртіппен, жүйеде жүреді.
5. Сөйлеуді дамытуда, коммуникативті-белсенді көзқарас үрдісі.
6. -Қол жетімділік үрдісі - материалдың мазмұнын, сипаты мен көлемін, балалардың даму деңгейінің дайындығын байланыстыруды қамтиды.
7. Балалардың сенсорлық, ақыл-ой және сөйлеу дамуының өзара байланыс үрдісі.
8. Интегративтілік үрдісі – әдебиет, өнер, музыка әлеміне кіріспе.
9. Шындықпен байланыс үрдісі – әрбір ертегі жағдайы біздің алдымызда белгілі бір өмір сабағын ашатындығын түсіну.
10. Ақыл-ой үрдісі сюжеттің дамуындағы себеп – салдарлық байланыстарды білуді қамтиды.
11. Қауымдастықтарды іздеу үрдісі - "арандату" сұрақтары, олардың көмегімен педагог балаларды проблемалық жағдайдан шығуға үйретеді, баланың қиялын дамытады.
12. Қарама – қарсы салыстыру үрдісі – жақсы – жаман алгоритм бойынша басқа балалардың мінез-құлқы мен іс-әрекеттерін талдауды ұсынады

ЖОБАНЫ ОРЫНДАУ КЕЗЕҢДЕРІ І КЕЗЕҢ:

ДАЙЫНДЫҚ (ҚАЗАН-ҚАРАША 2021 ж.)

- Ұлттық ерекшеліктерді ескере отырып, МДҰ пәндік-дамытушылық ортасын талдау.
- Жобаны аймақтарға бөлу тетіктерін әзірлеу.
- Жобаны сүйемелдеу бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау.
- Жарнама өнімдерін жасау.
- Шығармашылық топ құру.
- Оқу-әдістемелік оқыту семинарларын дайындау.
- Жобаны іске асыру бойынша мониторинг әзірлеу.

I кезеңнің есептік материалдары:

1. жобаның тақырыбы бойынша нәтижелерді талдай отырып, МДҰ-ның бастапқы жағдайы туралы ақпарат;
2. мектеп жасына дейінгі балаларда көп мәдениетті орта жағдайындағы халық ертегілеріне эмоционалды және құндылық қатынасын қалыптастыру тұжырымдамасы;
3. «Әжемнің ертегісі» жобасы.
4. «Жүзеге асырылып жатқан жобаның тиімді мониторинг әдістемесі» ғылыми-әдістемелік әзірлемесі.

II КЕЗЕҢ: НЕГІЗГІ (2022-2023 жж. желтоқсан-мамыр)

*Мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу жобасының тетіктерін іске асыру.

- * Жоба шеңберінде оқу-әдістемелік кадрлармен қамтамасыз ету.
- * Жобаны енгізу бойынша әдістемелік қызметті құру.
- *Жобаны іске асырудың әр кезеңіндегі шығармашылық топтың экспериментінің нәтижелерін қорытындылау .
- * Жобаны мектепке дейінгі ұйымдарға тарату.

II кезеңнің есептік материалдары:

1. топтық үй-жайда бірнеше әмбебап орталықтарды қамтитын "Әжемнің ертегісі" ертегі-ойын кеңістігін құру: халық ертегісі орталығы, шағын кітапхана, театр-ойын орталығы, этнографиялық шағын мұражай.
2. Дамыту және үстел үсті дидактикалық ойындар.

III КЕЗЕҢ: ҚОРЫТЫНДЫ (мамыр –қыркүйек 2024 ж.)

- * Облыс педагогтерінің тәжірибесін жинақтау.
- * Жоба бойынша әдістемелік ұсынымдар әзірлеу.
- * Жарнамалық өнімдерді әзірлеу.
- * Қорытынды мониторинг нәтижелерін талқылау.

III кезеңнің есептік материалдары:

1. жоба бойынша жұмыс нәтижелері туралы ақпарат

Жобаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

№	Тақырыбы	Өткізу нысаны	Қатысушылар	Өткізу уақыты	Жауаптылар
Жобаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар мен іс-қимыл жоспары І блок. Педагогтармен жұмыс					
1	<p>Жобаны жоспарлау кезінде педагог тәрбиешілерге кеңес беруді ұйымдастыру: * осы жоба бойынша әдістемелік әдебиеттерді зерттеу және талдау. * жарнамалық өнімдерді әзірлеу (буклеттер, парақшалар, папкалар, альбомдар және т. б.); * жоба аясында педагогтердің эксперименттік қызметінің жоспарларын құру; * тәжірибелік қызмет орталығын жабдықтау үшін негізгі жабдықтар мен материалдарды іріктеу; * диагностикалық құралдарды таңдау; * тәрбиеленушілердің танымдық қызығушылықтары мен қабілеттерінің даму деңгейіне диагностика жүргізу.</p>		Педагогтар мен тәрбиеленушілер	Қыркүйек	Шығармашылық топ
	«Балаларды туған өлкенің мәдениетімен таныстыру үрдісінде қазақ халық ертегілерін пайдалану»	Шеберлік - сыныбы.	Ортаңғы, Ересек топтар	Қазан	Педагогтар
	«Мектеп жасына дейінгі балалардың ертегімен жұмыс істеудің психологиялық-педагогикалық	Кенес	Ортаңғы, Ересек топтар	Қараша	Педагогтар

	ерекшеліктері»				
	«Біз ертегіде-қалай өмір сүреміз!»	Фотокөрме	Ортаңғы, Ересек топтар	Желтоқсан	Педагогтар
II этап. Балалармен жұмыс					
	«Қазақ халық ертегілерімен таныстыру» бойынша білім беру жағдайларын ұйымдастыру	Слайд	Ортаңғы, Ересек топтар	Қыркүйек	Педагогтар
	«Ертегілер бойынша ойын-сауық» викториналар, бос уақытты ұйымдастыру»	Викториналар бос уақытты ұйымдастыру.	Ортаңғы, Ересек топтар	Қазан	Педагогтар
	«Ертегілер бойынша дидактикалық және дамыту ойындарын ұйымдастыру»	Жоспарлау алгоритміне сәйкес	Ортаңғы, Ересек топтар	Қараша	Педагогтар
	«Әжелердің ертегілері»	Оқу кештерін ұйымдастыру	Ортаңғы, Ересек топтар	Желтоқсан	Педагогтар
	«Театрландырылған қойылымдар»	Қойлым	Барлық топтар	Қаңтар	Педагогтар
	«Кітап шеберханасы»	Кваталға	Барлық топтар	Ақпан	Педагогтар
	«Менің сүйікті ертегі кейіпкерім»	Сүйікті ертегілерге суреттер салу	Ересек «Балауса»	Наурыз	Педагогтар
3	«Күнтізбелік жоспарға сай ертегі»	Режиссерлік ойындар. Рөлдік ойындар. Драматизация-ойындары.	Ортаңғы «Балдәурен»	Сәуір	Педагогтар
4	«Макеттер жасау»	Аңдардың, балықтардың, ағаштардың, гүлдердің, ертегі кейіпкерлердің сұлбаларын ою, ертегілер бойынша макеттер жасау	Барлық топтар	Мамыр	Педагогтар

		бойынша макеттер жасау — балалар дизайны.			
5	III блок. Ата -аналармен жұмыс.				
6	«Бала тәрбиесіндегі ертегінің рөлі»	Ата-аналарға сауалнама	Ортаңғы «Жұлдыз»	Желтоқсан	Педагогтар
	«Бала тұлғасын дамытуда ертегілерді пайдалану әдіснамасы»	Дөңгелек үстел	Ортаңғы «Шағала»	Қаңтар	Педагогтар
7	«Менің отбасымның сүйікті ертегілері»	Тәрбиеленушілердің отбасыларымен кездесулер	Ересек «Балдырған»	Ақпан	Педагогтар
8	«Балалармен бірге оқимыз»	Брифинг	Ересек «Балдәурен»	Наурыз	Педагогтар
9	«Бізбен бірге үйрен»	Көрнекі ақпарат	Ортаңғы «Шағала»	Сәуір	Педагогтар
	«Сүйікті ертегілер» сурет байқауы	Балалар мен олардың ата-аналарының бірлескен шығармашылық	«Ересек «Балауса»	Мамыр	Педагогтар
IV блок. Әлеуметтік институттармен өзара әрекеттесу.					
№	Әлеуметтік институттың атауы	Іс-шара	Өткізу уақыты	Жауаптылар	
1	Қалалық кітапхана	1. Халық ертегілері бар кітаптар көрмесі. 2. Халық ертегілері бойынша Викторина".	Наурыз	Педагогтар	
2	«Малвина» қуыршақ театры	1. Қазақ халық ертегілері бойынша театрландырылған көріністер.	Сәуір	Педагогтар	
3	Облыстық этнографиялық мұражай	1. «Бейнелер мен ою-өрнектердің танбасы» көрмесімен танысу	Мамыр	Педагогтар	

Нөмірленген және тігілген

01

01/01

2011 ж

